

Šikana

- Úmyslné a opakované ubližování slabšímu jedincem nebo skupinou
- Fyzická
- Psychická
- Ponižování lidské důstojnosti
- Porucha vztahů ve skupině

Šikana

- Je problémem skupiny
- Tichý souhlas
- Sranda
- Pokud se skupina postaví proti, většinou uspěje

Agresor

- Zavrženíhodný padouch?
- Zavrženíhodné chování?
- Sympatický agresor
- Manipulátor - vtipálek
- V některé vnitřní oblasti slaboch, protože relativně vyrovnaný člověk nemá potřebu napadat.

Oběť

- Každý se může stát obětí
- Tlak na to, aby se všichni začlenili
- Sociální neobratnost
- Vysílání signálů slabosti

Důvody napadání

- Rozdíl mezi napadení a napadání
- Útočník jedná zkratkovitě
- Útok není o míře síly, ale o míře slabosti
- Vybití negativní energie
- Necitlivý humor za každou cenu
- Destrukce jako náhražka tvořivého činu
- Opojnost pocitu převahy – kompenzace vnitřní nejistoty
- Moc a síla – trestání slabosti

Postoj útočníka

- Pocity viny – NE
- „musíte být vděční, čistím svět od parazitů“

Postoj oběti

- Pocit viny – ANO
- Někdy – agresor největší kamarád
- Pocit bezvýchodnosti

Mýty o šikaně

- Padouch versus sympat'ák
- Ostatních spolužáků se to netýká
- Neschopný učitel – neudržení kázně
- Špatný rodič
- Oběť si za všechno může sama

Jak řešit šikanu

- Prvotně zabránit dalšímu napadání
- Pojmenovat problém - správně
- Uvědomit si, že nemocná je celá skupina
- Hledat příčinu
- Volit slova při komunikaci o problému
- Podpora oběti
- Pracovat i s agresorem

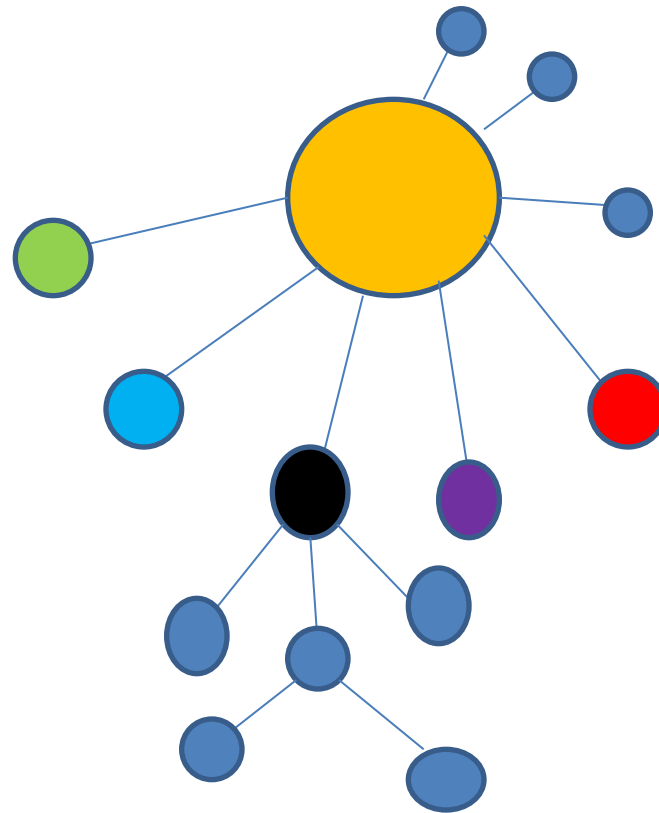
Prevence šikany

- Prostředí zájmu
- Umění naslouchat, vcítit se
- Udržovat zdravou skupinovou dynamiku
- Komunikace
- Vlastní rozhodnutí – život bez šikany

Kyberšikana

- Zneužití informačních technologií k ponížení, zesměšnění a zničení jedince
- IP adresa
- Síťová karta
- Dům se zaměstnanci
- Facebook 1 700

Můj profil

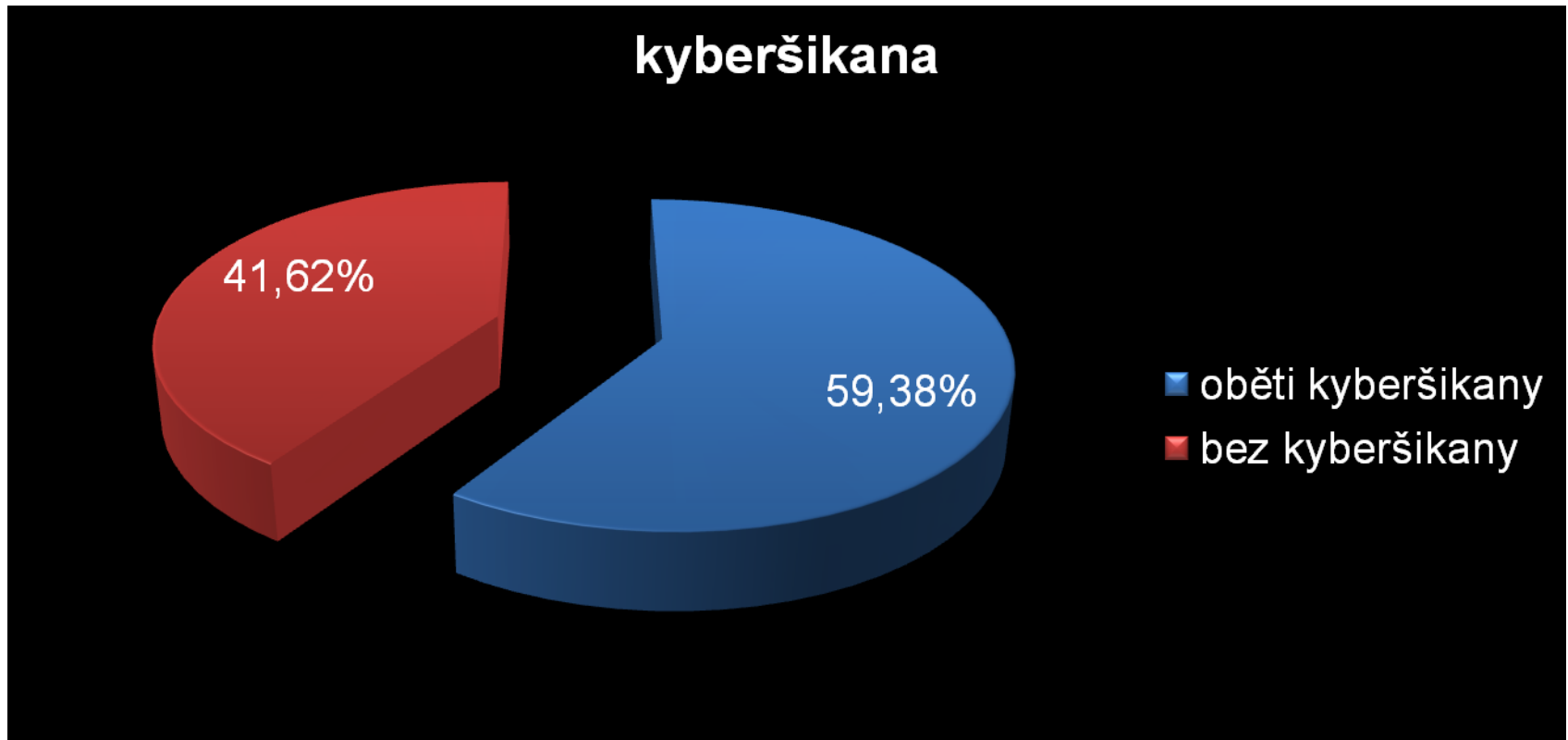
Nejčastější formy kyberšikany

- **Cyber grooming** – chování, které v dítěti vyvolává falešnou důvěru, pozvání na schůzku a následné zneužití
- **Cyberstalking** (pronásledování) – opakované intenzivní obtěžování a ponižování spojené s vyhrožováním nebo zastrašováním
- **Happy slapping** (fackování pro zábavu) – nečekané fyzické napadení osoby spojené s nahráváním na mobilní telefon nebo kameru. Získané video je poté publikováno na internetu
- **Vydírání** – útočník využívá kyberšikanu k vydírání oběti, čímž se snaží dosáhnout svých záměrů

Nejčastější formy kyberšikany

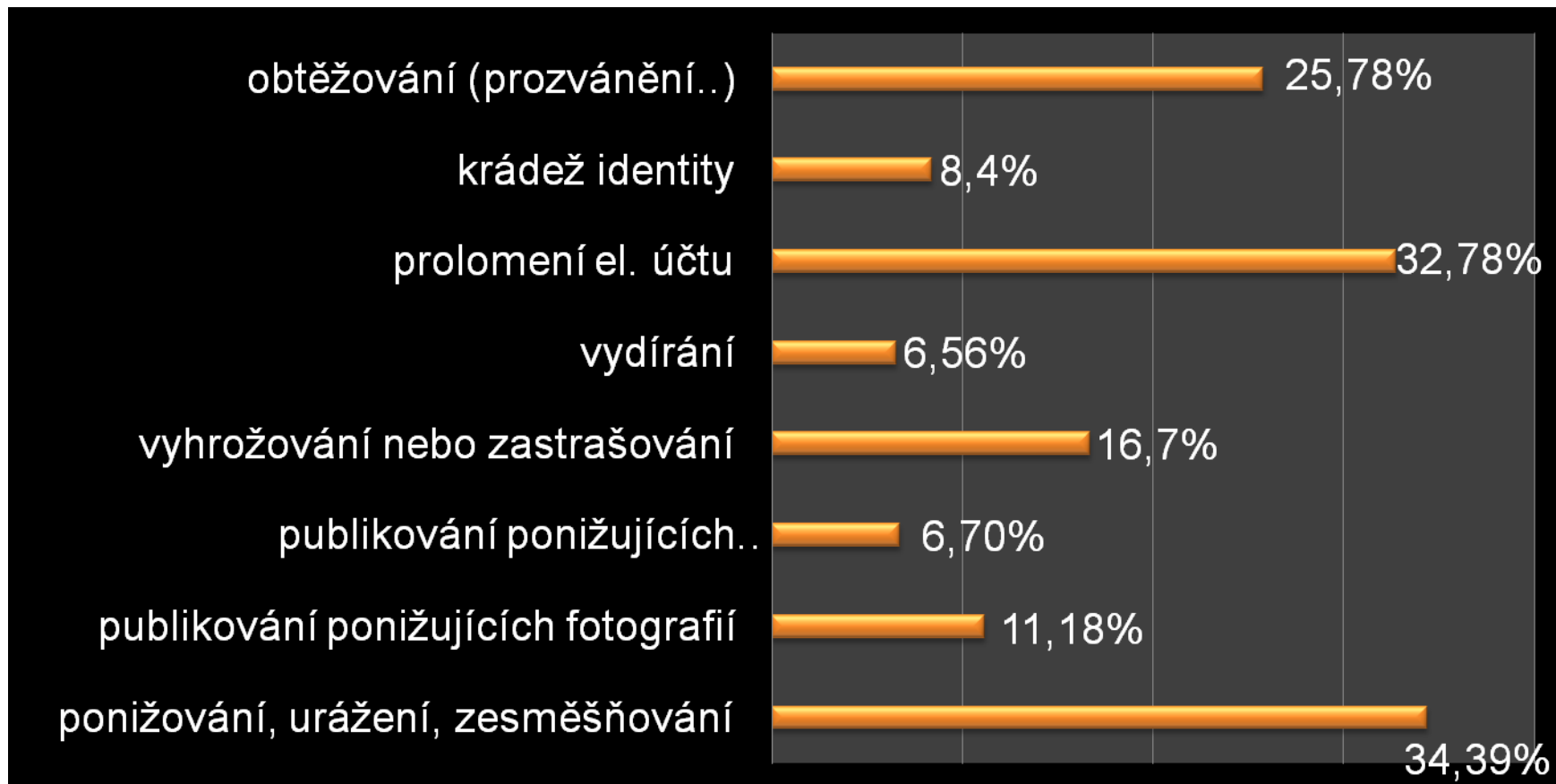
- **Sexting** – elektronické rozesílání SMS, fotografií, videa se sexuálním obsahem
- **SMS Spoofing** – falešné sms, které se tváří, že jsou odeslané z konkrétního telefonního čísla
- **Phishing a pharming** – krádež citlivých osobních údajů
- **Hoax a spam** – poplašná zpráva a nevyžádaná pošta

Kyberšikana v grafu

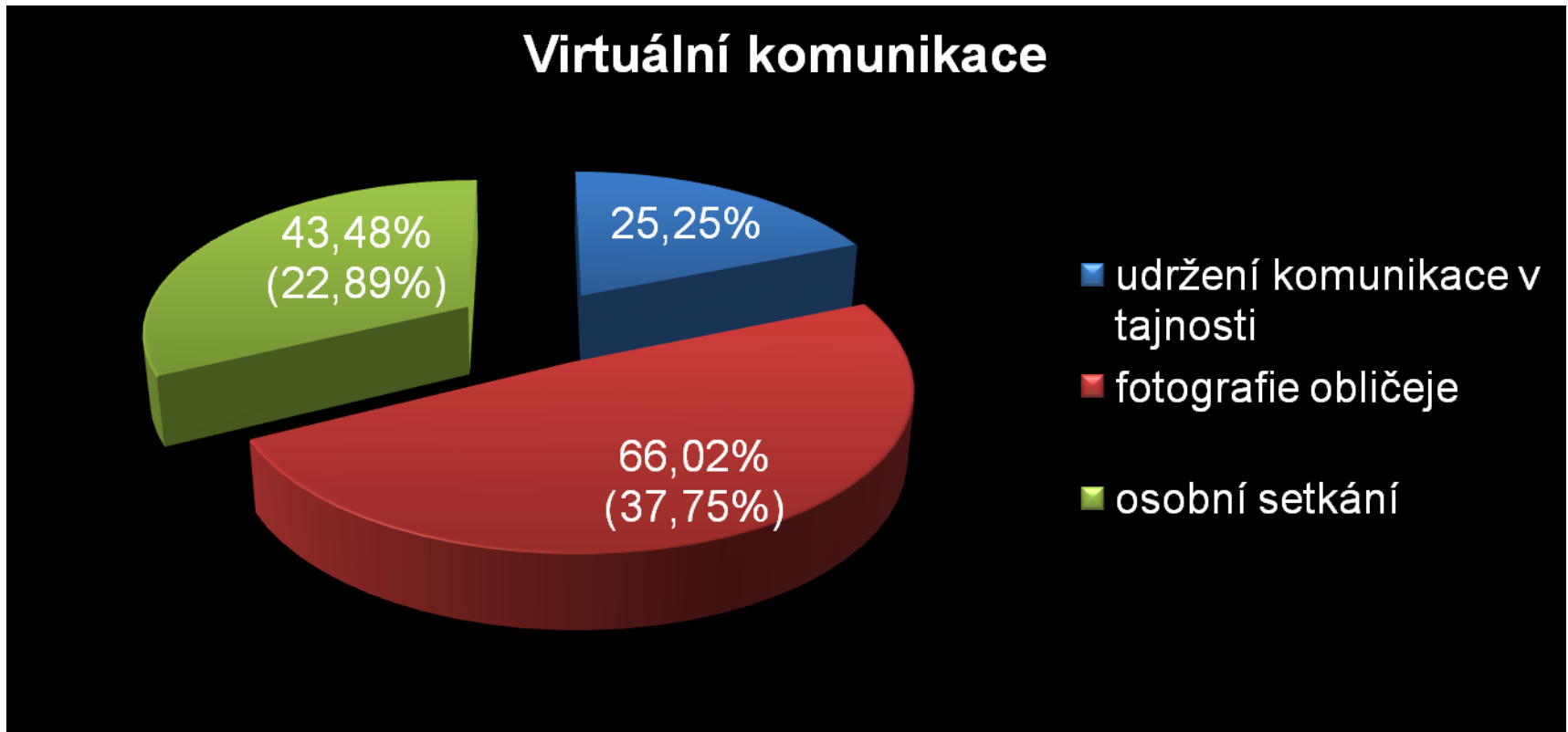
Nejčastější projevy kyberšikany

Virtuální komunikace

- 57,60% dotazovaných dětí vyhledává virtuální komunikaci
- 31,15% je ochotno přidat si na vyžádání neznámou osobu mezi své kontakty
- 25,25% bylo požádáno, aby komunikaci udrželi v tajnosti
- 66,02% bylo požádáno o fotografii obličeje a **37,75%** ji skutečně odeslalo
- 43,48% dětí bylo požádáno o osobní setkání a **22,89%** tomuto požadavku vyhovělo

Virtuální komunikace s neznámou osobou

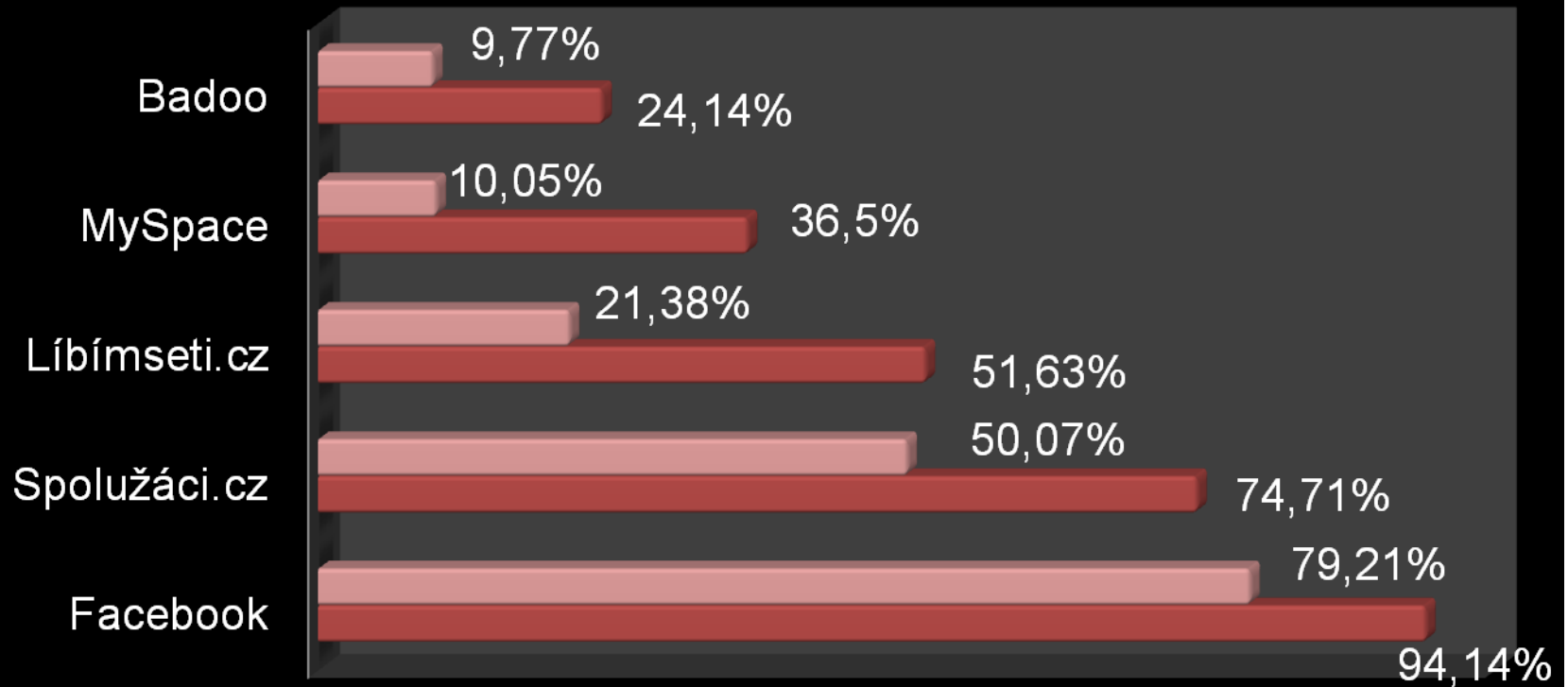

Sociální sítě

- **95,36%** dětí má alespoň jednu ze sledovaných soc. sítí (Facebook, MySpace, Badoo, Bedo, LinkedIn, Líbímseti.cz, Spolužáci.cz)
- **90,00%** dětí má na některé z nich svůj účet

Sociální sítě

■ užívá ■ Zná

Jak se bránit kyberútokům

- **Ukončit komunikaci**
- **Blokovat** – zamezit útočnickovi přístup k oběti i k dané službě (kontaktovat poskytovatele služby, zablokovat si přijímání útočnickových zpráv nebo hovorů, změnit svou virtuální identitu)
- **Odhalit pachatele** - pokud je to možné, např. podle profilu
- **Oznámit** – oznámit útok dospělým, schovat si důkazy pro vyšetřování (zprávy, odkazy na weby...)
- **Nebýt** přehnaně důvěřivý

Jak se bránit kyberútokům

- **Nesdělovat** citlivé informace, které by mohly být zneužity (osobní údaje, fotografie, hesla k elektronickým účtům...)
- **Respektovat** ostatní uživatele
- **Nebýt nevšímavý** – upozornit na kyberšikanu v okolí
- **Podpořit oběti**
- **Online přátelství jsou nejlepší**, když zůstanou online a je naprosto v pořádku odmítnout osobní setkání
- **Dvakrát si promysli** slib úžasného vztahu a zvaž, zda nehledáš lásku na špatném místě

Kyberšikana a zákon

Kyberšikana může naplňovat skutkovou podstatu
trestných činů

omezování osobní svobody,

nebezpečné vyhrožování,

nebezpečné pronásledování,

ublížení na zdraví,

vydírání,

znásilnění, pohlavní zneužívání,

rasově motivované skutky.

Kyberšikana a zákon

- Osoba **mladší 15 let není trestně odpovědná**. Pokud se dopustí jednání, které jinak nese znaky trestného činu, koná se řízení podle občanského soudního řádu a soud pro mládež ji může uložit podle zákona č. 218/2003 Sb., (o soudnictví ve věcech mládeže) některá z následujících opatření:
  - dohled probačního úředníka
  - zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve střediscích výchovné péče
  - ochrannou výchovu
  - napomenutí s výstrahou
  - výchovné povinnosti
  - výchovné omezení

Kyberšikana a zákon

- Trestní odpovědnost **mladistvých (15 – 18)** je posuzována soudy pro mládež podle zákona č. 218/2003 Sb. s ohledem na jejich rozumovou a mravní vyspělost osoby, proti níž se vede trestní řízení.
- Ve věcech mladistvých se neukládá trest, ale opatření:
  - **výchovná**
  - **ochranná**
  - **trestní**

Kyberšikana a zákon

- **Výchovné opatření** – dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovná omezení, napomenutí s výstrahou
- **Ochranná opatření** – ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty a ochranná výchova
- **Trestní opatření** – obecně prospěšné práce, peněžitá opatření, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, zákaz činnosti, vyhoštění, domácí vězení, zákaz vstupu na kulturní, sportovní a jiné společenské akce, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu, odnětí svobody nepodmíněně

Postup policistů při řešení přestupku

1. sepíše úřední záznam
2. vyslechnou podezřelou osobu, případně svědky
3. podají zprávu pracovníkům odboru sociálně právní ochrany dětí za účelem dalšího opatření
4. nezletilá osoba není trestně zodpovědná, policisté nebo správní orgán věc odloží

Postup policistů při podezření ze spáchání trestného činu:

1. prvotní úkony stejné jako u přestupku
2. podání trestního oznámení
3. fáze **prověřování**
4. **obvinění** konkrétní osoby (zahájení trestního stíhání) nebo odložení věci
5. sdělením obvinění začíná další fáze řízení, která se nazývá **vyšetřování** (spolupráce se sociálními pracovníky)
6. po skončení vyšetřování předá policejní orgán spis **státnímu zástupci**, který **podá obžalobu** nebo může trestní stíhání zastavit nebo přerušit
7. dopustí-li se dítě mladší 15 let činu jinak trestného, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě

Další trestné činy, které se mohou skrývat pod kyberšikanou:

- § 352 násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (až 1 rok)
- § 184 pomluva (až 1 rok)
- § 171 omezování osobní svobody (až 2 roky)
- § 175 vydírání (6 měs. až 4 roky)
- § 353 nebezpečné vyhrožování (až 1 rok)
- § 354 nebezpečné pronásledování (až 1 rok)
- § 209 podvod (až 2 roky)
- § 228 poškození cizí věci (až 1 rok)
- § 205 krádež (až 2 roky)
- § 146 ublížení na zdraví (6 měs. až 3 roky)

Důležité kontakty:

- www.pomoconline.cz
- www.horkalinka.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.saferinternet.cz
- Linka bezpečí +420 116 111
+420 800 155 555

Důležité kontakty:

- www.uoou.cz – úřad na ochranu osobních údajů, +420 234 665 212
- Poradenská linka pro pedagogy - +420 841 220 220, +420 777 711 439
- Policie ČR – 158
- www.policie.cz

